

MRF 2022.79

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 20. januar 2022, j.nr. 20/08747

Stadfæstet afgørelse efter vandløbslovens § 54 a om, at rørlægning af privat rørlagt vandløb ikke udgjorde et ulovligt forhold, uanset der ikke var meddelt tilladelse hertil som følge af ejernes berettiget forventning, da vandløbet var rørlagt i 1965, hvorefter kommunen var afskåret fra at kræve forholdet lovliggjort.

Aabenraa Kommune traf i juli 2020 i medfør af vandløbslovens § 54 a afgørelse om, at rørlægningen af et privat rørlagt vandløb ikke udgjorde et ulovligt forhold efter vandløbsloven. Det fremgik af afgørelsen, at den var truffet efter henvendelse fra en nabo, der havde anført, at vandløbet var rørlagt ulovligt og i øvrigt var underdimensioneret. Det fremgik endvidere, at vandløbet havde et opland på ca. 10 ha, at en lille ådal fremgik tydeligt af terrænmodellen, og at vandløbet fremgik af de preussiske kort fra 1880, hvorfor der ifølge kommunen var tale om et naturligt vandløb. Kommunen havde oplyst, at denne ikke havde kunnet finde en tilladelse til rørlægningen af vandløbet, men at vandløbet blev rørlagt omkring 1965 og således havde været rørlagt i mere end 50 år på tidspunktet for naboen første henvendelse i 2016, hvorefter kommunen havde vurderet, at forholdet var at betragte som lovligt, uanset om der i sin tid var givet tilladelse til at rørlægge vandløbet eller ej. Afgørelsen blev påklaget af naboen, der anførte, at vandløbet var rørlagt uden tilladelse og dermed var ulovligt, og at rørlægningen var underdimensioneret, hvilket gav gentagende oversvømmelser af naboen's ejendom. Miljø- og Fødevarerklagenævnet lagde til grund, at vandløbet var omfattet af vandløbsloven, jf. lovens § 2, hvorfor rørlægningen krævede tilladelse

fra vandløbsmyndigheden efter lovens § 17. Nævnet lagde endvidere til grund, at der ikke var meddelt en sådan tilladelse, hvorfor forholdet som udgangspunkt var ulovligt. Efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder fandt nævnet imidlertid, at rørlægningen måtte anses for lovligt bestående, og at kommunen var afskåret fra at kræve forholdet lovliggjort. Nævnet lagde særligt vægt på, at vandløbet blev rørlagt i 1965, og at de nuværende ejere af ejendommen havde indrettet sig i tillid til, at vandløbet lovligt er rørlagt. Nævnet fandt ligeledes ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at vandløbets dimensionering var lovlig, da vandløbet var privat, og da der ikke var fastlagt en skikkelse eller vandføringsevne for vandløbet, hvilket betød, at skikkelsen eller vandføringsevnen for vandløbet var den naturlige foreliggende tilstand. Det bemærkedes i den forbindelse, at der ikke forelå oplysninger om, at rørdimensionen havde ændret sig siden 1965, hvorfor rørets dimension måtte anses som den naturlige tilstand. Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæstede herefter afgørelsen med den bemærkning, at naboen havde mulighed for at ansøge kommunen om at opdimensionere røret for at afhjælpe afvandingsproblemerne.

Kommentar: Afgørelsen må anses for udtryk for, at der ved ulovlige forhold bør sondres mellem, om der er udvist retsfortabende myndighedspassivitet, henholdsvis om forhold, som har bestået i meget lang tid. Mens retsfortabende myndighedspassivitet forudsætter, at den forpligtede har grund til at antage, at myndigheden har accepteret det ulovlige forhold ved – uanset viden om forholdet – ikke at have reageret, er lang tids virkning udtryk for, at forholdet har bestået i så lang tid, at det ikke kan anses for ulovligt, hvilket nærmer sig de hensyn, der begrundes alderstidshævd for ikke-synbare servitutindretninger. Denne forskel kan tillige begrunde, at der ved retsfortabende myndighedspassivitet normalt skal ske retligt lovliggørelse, hvilket derimod ikke kræves ved lang tids virkning. Praksis er dog ikke konsistent, jf. U 2018.137 H, hvor det indirekte blev afvist, at der ved retsfortabende myndighedspassivitet var krav om retlig lovliggørelse.

Stadfæstelse af afgørelse i sag om lovlighed af privat rørlagt vandløb i Aabenraa Kommune

20/08747

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens § 17, jf. § 80, stk. 1. [1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Aabenraa Kommunes afgørelse af 8. juli 2020 om lovligheden af rørlagt privat vandløb beliggende matr. nr. [A1], Ø. Løgum.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolene.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 12. juli 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af omboende.

Klager har navnlig anført, at

- vandløbet er ulovligt rørlagt, og
- rørlægningen er underdimensioneret.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Området

Det i sagen omhandlede vandløb er et privat vandløb, der bl.a. løber på matr. nr. [A1], Ø. Løgum. Vandløbet er rørlagt på matriklen. Nedstrøms matriklen løber vandløbet efter ca. 65 m's forløb ud i Genner Bugt.

Det fremgår af Arealinformation på Danmarks Miljøportal,[4] at dele af matr. nr. [A1], Ø. Løgum er beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen.

2.2 Den påklagede afgørelse

Aabenraa Kommune har den 8. juli 2020 i medfør af vandløbslovens § 54 a truffet afgørelse om, at rørlægningen af privat rørlagt vandløb ikke udgør et ulovligt forhold efter vandløbsloven på matr. nr. [A1], Ø. Løgum.

Det fremgår af afgørelsen, at den er truffet efter henvendelse fra klager, der har anført, at vandløbet er rørlagt ulovligt, og at det i øvrigt er underdimensioneret.

Aabenraa Kommune har i afgørelsen anført, at det fremgår af luftfotos, at vandløbet er rørlagt i perioden 1954-1973. Videre har kommunen bemærket, at kommunen har fået oplyst, fra personen, der i sin tid rørlagte strækningen, at vandløbet blev rørlagt i 1964/1965.

Det fremgår af afgørelsen, at vandløbet har et opland på ca. 10 ha og et forløb over matr. nr. [A2], [A3], [A4], [A1], [A5], [A6] og [A7], Ø. Løgum. Videre har Aabenraa Kommune i afgørelsen anført, at en lille ådal fremgår tydeligt af terrænmodellen, og at vandløbet fremgår af de preussiske kort fra 1880. Af den grund er der ifølge kommunen tale om et naturligt vandløb.

Det fremgår videre af afgørelsen, at vandløbet er rørlagt fra skoven på matr. nr. [A3], Ø. Løgum opstrøms matr. nr. [A1], Ø. Løgum og ned til dets udløb i Genner Bugt.

Om rørlægningen af vandløbet har Aabenraa Kommune oplyst, at kommunen ikke har kunne finde en tilladelse til rørlægningen af vandløbet. Kommune har videre anført, at vandløbet har været rørlagt i mere end 50 år på tidspunktet for klagers første henvendelse i 2016, hvorefter kommunen har vurderet, at forholdet er at betragte som lovligt, uanset om der i sin tid er givet tilladelse til at rørlægge vandløbet eller ej.

Videre har Aabenraa Kommune bemærket, at det følger af Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis, at en kommunes ret til at forlange fysisk lovliggørelse kan fortabes, når der er gået længere tid.

Om vandløbets dimensionering har Aabenraa Kommune bemærket, at ved indløbet til den rørlagte strækning er rørets dimension Ø 20 cm. Ved udløbet er røret ca. Ø 50 cm. Ifølge kommunen sker opdimensioneringen af røret ved underføringen under A8, kort før udløbet i Genner Bugt. Videre har kommunen bemærket, at der ikke er en nedgang i rørets dimension langs den rørlagte strækning. Kommunen har endvidere bemærket, at der er tale om et privat vandløb, hvor der ikke er et regulativ, der beskriver krav om dimension eller vandføringsevne for vandløbet.

Herudover har Aabenraa Kommune bemærket, at såfremt klager ønsker en opdimensionering af vandløbet, kan klager ansøge kommunen herom. Udgifterne i forbindelse hermed afholdes ifølge kommunen af de grundejere, der har nytte af foranstaltningen.

2.3 Klagens indhold

Klager har anført, at det åbne vandløb blev rørlagt i 1965 uden tilladelse. Videre har klager anført, at rørledningen er en flaskehals, som giver gentagende oversvømmelser af klagers sommerhus, der er beliggende på naboejendommen. Klager har indsendt flere fotos, der viser oversvømmelser på klagers ejendom.

Klager har endvidere anført, at Aabenraa Kommune ikke har taget højde for, at vandløbet er beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen, og at denne beskyttelse har været gældende siden 1937. Videre har klager anført, at naturbeskyttelseslinjens § 15 om beskyttelse af tilstandsændring inden for strandbeskyttelseslinjen finder anvendelse.[5]

Endelig har klager anført, at rette myndighed ikke er Aabenraa Kommune, men derimod Kystdirektoratet.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker indledningsvist, at Aabenraa Kommune alene har taget stilling til lovligheden af det i sagen omhandlede vandløb efter vandløbsloven. Det af klager anførte om naturbeskyttelsesloven § 15 omkring strandbeskyttelseslinjen, er derfor ikke behandlet i klagesagen. Ønsker klager forhold omkring strandbeskyttelseslinjen behandlet, kan dette ske ved henvendelse til Kystdirektoratet.

Det fremgår af vandløbslovens § 2, stk. 1, at lovens regler om vandløb også finder anvendelse på grøfter, kanaler, rørledning og dræn samt søer, damme og andre lignende indvande. Efter stk. 2, finder loven kun anvendelse på vandløb, hvis tilstedeværelse og vedligeholdelse flere end en enkelt har interesse.

Videre fremgår det af vandløbslovens § 7, stk. 1, at kommunalbeskyttelsen er vandløbsmyndighed for de vandløb m.v., der er omfattet af loven, jf. § 2, og for pumpelag m.v., jf. kapitel 9.

Det fremgår af vandløbslovens § 17, at vandløb kun må reguleres efter vandløbsmyndighedens bestemmelse. Af lovens § 16 fremgår det videre, at regulering skal forstås som ændring af vandløbets skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg, medmindre foranstaltningerne er omfattet af reglerne om vandløbsrestaurering (kapitel 8) eller vedrører broer, opstemningsanlæg, flodemål m.m. (kapitel 10).

Det fremgår af vandløbslovens § 15, at vandløbsmyndigheden kan fastsætte bestemmelser om vandløbet skikkelse eller vandføringsevne for private vandløb.

Af lovbemærkningerne til vandløbslovens § 27 om vedligeholdelse fremgår det, at skikkelsen eller vandføringsevnen for private vandløb er den foreliggende naturlige tilstand eller den af vandløbsmyndigheden fastlagte, jf. § 15.[6]

Det følger af vandløbslovens § 54, stk. 1, at hvis vandløb, diger, bygværker eller andre anlæg omfattet af loven beskadiges, eller der foretages foranstaltninger i strid med loven, kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand. Vandløbsmyndigheden kan endvidere meddele påbud om manglende vedligeholdelsesarbejder.

Endvidere følger det af vandløbslovens § 54 a, at vandløbsmyndigheden skal foranledige ulovlige forhold bragt til ophør, medmindre der er tale om forhold af ganske underordnet betydning.

Efter sagens oplysninger lægges det til grund som ubestridt, at det i sagen omhandlede vandløb er omfattet af vandløbsloven, jf. lovens § 2.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker herefter, at Aabenraa Kommune er rette myndighed i forhold til afgørelse omkring det private vandløb, jf. § 7, stk. 1.

Endvidere lægger Miljø- og Fødevareklagenævnet det til grund som ubestridt, at vandløbet er rørlagt omkring 1965.

Rørlægningen af det private vandløb kræver en tilladelse fra vandløbsmyndigheden, jf. vandløbslovens § 17. Miljø- og Fødevareklagenævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at der ikke er meddelt en tilladelse til rørlægningen, idet Aabenraa Kommune ikke har kendskab til, at der er meddelt en tilladelse til rørlægningen af vandløbet. Forholdet er derfor som udgangspunkt ulovligt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at idet en allerede etableret rørlægning af et vandløb uden vandløbsmyndighedens tilladelse er en foranstaltning i strid med loven, kan vandløbsmyndighedens meddele et påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand, jf. vandløbslovens § 54, stk. 1 og ikke efter § 54 a. Dette gælder dog ikke for forhold af ganske underordnet betydning.

Forpligtelsen til at kræve lovliggørelse indtræder, når vandløbsmyndigheden får kendskab til et muligt ulovligt forhold gennem tilsyn, henvendelser, klager eller på anden måde. Forpligtelsen kan dog være bortfaldet, enten fordi myndighederne har udvist passivitet på en sådan måde, at forholdet nu må anses for lovligt, eller fordi der er forløbet meget lang tid siden forholdets etablering.

Det er i nævnets praksis antaget, at vandløbsmyndighedens ret til at forlange fysisk lovliggørelse kan fortabes, når der er gået en vis længere tid.^[7] Der er ikke i vandløbsloven fastsat en frist, inden for hvilken vandløbsmyndigheden i lovliggørelsessager skal have truffet afgørelse, eller have foretaget nærmere angivne sagsbehandlingsskridt.

Ved bedømmelsen af, om vandløbsmyndighedens mulighed for at stille krav om lovliggørelse må anses for bortfaldet, må der - foruden den forløbne tid - lægges vægt på, om borgeren har haft grund til at indrette sig i tillid til, at kravet ikke vil blive gjort gældende, og om det kan bebrejdes vandløbsmyndigheden, at kravet ikke er blevet rejst på et tidligere tidspunkt.

Efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder finder Miljø- og Fødevareklagenævnet, at rørlægningen af vandløbet på matr. nr. [A1], Ø. Løgum må anses for lovligt bestående, og at Aabenraa Kommune er afskåret fra at kræve forholdet lovliggjort. Nævnet har særligt lagt vægt på, at vandløbet blev rørlagt i 1965, og at de nuværende ejere af ejendommen har indrettet sig i tillid til, at vandløbet lovligt er rørlagt.

Endvidere finder Miljø- og Fødevareklagenævnet, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Aabenraa Kommunes vurdering af, at vandløbets dimensionering er lovlig. Nævnet har herved lagt vægt på, at vandløbet er privat, og at der ikke er fastlagt en skikkelse eller vandføringsevne for vandløbet, hvilket betyder, at skikkelsen eller vandføringsevnen for vandløbet er den naturlige foreliggende tilstand. Videre har nævnet lagt vægt på, at der ikke er oplysninger om, at rørdimensionen har ændret sig siden 1965, og at rørets dimension derfor må anses som den naturlige tilstand.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets øvrige bemærkninger

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i øvrigt, at klager har mulighed for at ansøge Aabenraa Kommune om, at røret opdimensioneres eller åbnes, hvis klager vurderer, at dette vil kunne afhjælpe de af klager oplyste afvandingsproblemer.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Aabenraa Kommunes afgørelse af 8. juli 2020 om lovligheden af rørlagt privat vandløb beliggende matr. nr. [A1], Ø. Løgum.

---

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] <https://arealinformation.miljoeportal.dk/> (<https://arealinformation.miljoeportal.dk/>).

[5] Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 om naturbeskyttelse.

[6] Bemærkninger til § 27 i forslag L 58 til Lov om vandløb fremsat den 21. januar 1982, https://www.folketingstidende.dk/samling/19812/lovforslag/L58/19812_L58_som_fremsat.pdf (https://www.folketingstidende.dk/samling/19812/lovforslag/L58/19812_L58_som_fremsat.pdf).

[7] Se f.eks. NMK-43-00692 og NMK-43-00276.

Sag:

20/08747

Dato:

20. januar 2022.

Emner:

Vandløbsloven (/s...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)

Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)